

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Redazione ed amministrazione
 Piazza Adamich.
 Előfizetési ár — Associazione:
 Egy évre Per l'anno 6.— frt
 Félévre » 6 mesi 3.— »
 Negyedévre » 3 » 1.50 »
 2 hóra » 2 » 1.— »
 Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

olyvételnek árszabály szerint a kiadóhivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag: Goldberger A. V. hirdetői irodában Budapest, Váci-utca, Oppelk B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Piazza Adamich.

7 ottobre 1888

Megjelenik minden vasárnap

1888. október 7

VII. évfolyam

Utolsó negyed

Fölhívás előfizetésre!

A f. évi október hó 1-ével, lapunk főállása VII évfolyamának utolsó negyedébe lép. Fölkérjük t. előfizetőinket, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, támogatva lapunkat a kitűzött feladatok teljesítésében.

Különösen fölkérjük t. olvasóinkat, kik előfizetéseiket még be nem küldötték, sziveskedjenek e kötelezettségeiknek eleget tenni.

Előfizetési ár az utolsó évnegyedre 1 frt 50 kr.

A „Fiume” kiadóhivatala.

Bécs Fiume ellen.

Nem is olyan régen, más nótát fújtak az osztrák szomszédok, midőn Fiuméről mint tengeri kikötőről volt szó. Kicsinylés gúnymosoly, az előítéletnek ezere neme hatalmas erővel igyekezett a Fiumével szemben kifejtett magyar törekvéseknek útját állani. Ma, midőn Fiume emelkedését Trieszttel szemben kicsinyleni nem lehet, midőn a nagy eredményeket csak a vak roszkarat nem látja meg, osztrák szomszédaink más oldalról, körülötte utakon intézik támadásukat Fiume, és a magyarkormányának Fiumével kapcsolatos törekvései ellen.

A „Fiume” tárczája

A Fáraók országában.

Irtá: Dr. ERŐDI BÉLA.

II.

Az ó-egyiptomi világból a Pantheon vesztük első sorban szemle alá. Egy egész terem majdnem kizárólag csak istenek szobraival van tele. Azok nagy tömegén végig nézve s látva a különféle isteneket sajátos alakításokban, lehetetlen a monotheismus híveivé szegődnünk, s e tan alapján azt hinnünk, hogy mindezen istenek egy és ugyanazon istennek különböző irányú működését volnának hivatva megjeleníteni. A legnagyobb választékát találjuk itt az isteneknek. Vannak szobraik bronzból, lapis-lazuliból, kék és zöld zománcból, ólomtól, kőből, sőt fából is. Aztán a nagyság is nagyon változó: vannak két-három méter magasságtól két-három méter magasságig menő szobrok. Legyakoribb Ozirisz isten szobra. Az egyiptomi Pantheonnak ez nemesek legnépse-

Legutóbb egy tekintélyes bécsi újság, a *Neue Fr. Presse*, ugyanaz a *Presse*, mely már nem egy ízben bocsátott világgá keserves Jeremiádkát Trieszt hanyatlása stagnálása, és Fiume emelkedése fölött, fölhasználja a magyar kikötő városban bekövetkezett árutorlódást arra, hogy oktalan támadásokat intézzen a magyar tengeri kereskedelmi törekvések ellen.

A bécsi lap nagyon zokon veszi, hogy a „magyar kormány tarifáügyi politikája oda van irányozva, hogy a tenger felé irányuló kiviteli forgalmat Ausztriától elterelje és Fiume felé vezesse. A magyar tarifák — úgy mond — egy működnek, mint egy szivattyu, melyek minden árut fölvesznek és a nemzeti kikötő felé terelnek. Most aztán e rövidlátó politika következményei kitűnnek. A kikötő teljesen elégtelenné bizonyul, mivel a szükséges rakomány hiányzik és mivel hajókban is hiány van. Nem e-lőször történik, hogy a chauvinizmus Magyarországon súlyos sebeket üt és hogy míg a magyar gabona Fiumében föl van halmozva, addig az orosz, amerikai és román gabona bevonul Franciaországba. A chauvinizmus mindig val és a gabona nemzeti szempontokból eladatlann marad.”

Fölösleges is bővebben magyarázunk, hogy mit ért ez a hatalmas bécsi újság az *Ausztriától elterelt áruforgalom* alatt. Fáj nekik Trieszt elmaradása, melyet sok ideig a *monopolium* növelt naggyá az osztrák termények mellett fő-

leg magyar terményekkel, a magyar kikötő rovására.

A Fiumében létesített intézmények a Triesztből és Bécsből egyet-értéleg mozgatott hatalmas egyeduralmi erőt, hirtelen megállították, más irányba terelték. — A magyar termények Fiume felé vették útjukat a tengerre.

Szivákság maliczia kell ahhoz, hogy ez új irány a chauvinisztikus politikára legyen vissza vezethető. A chauvinizmus önmagában oly gyöngye faktor, mely tehetetlen nagy eredmények elérésére. — *Egészséges nemzeti közgazdasági politika az, melylyel Magyarország a Trieszt egyeduralmi hatalmaskodásnak elejét venni törekedett.*

Hogy sikerült, mutatja a bécsi lap följajdulása.

Tisztán chauvinisztikus szempontokból egy állam egy kormányzat, tehát a magyar sem fog anynyi milliót áldozni egy kereskedelmi eporiumért, mint azt Magyarország tette Fiumével szemben. A vasutakkal a kikötővel, s az ezzel szorosabb kapcsolatban álló faktorokkal együtt, közel **hetven millió forintot tesz ki az** összeg, melyet Magyarország tengeri kereskedelmének föllendülésére áldozott.

Egyébiránt nem tudjuk, melyik közgazdasági politika viselte magán inkább a chauvinisztikus jellegét, a magyaré és az osztráké között? Az e nagyobb chauvinizmus midőn Ausztria a saját ter-

ményei mellett, még a magyar terményeket is minden áron Trieszt felé akarta erőszakolni, vagy, az ha Magyarországot kizárólag a saját produktumait akarja egy általa teremtett eporium részére biztosítani?

Igaz, hogy már több ízben megeseft Fiumében az árutorlódás. Biztosítjuk azonban szomszédainkat, hogy Trieszthen ilyesmi aligha esik meg. Nem mintha a trieszti kikötő aránylag jobban volna berendezve mint a fiumei, de mert az egészséges magyar vasuti tarifa folytán soha, vagy legalább egyhamar, nem fog a magyar gabna oly mértékben Triesztbe özönleni, mint Fiuméba.

Az idei árutorlódások beköve tekezése nem annyira a kikötői st b berendezések hiányosságának, min t inkább oly külső okoknak tulajdonítható, melyeket az általános hajózási viszonyok idéztek elő.

Tudja ezt egyébiránt Trieszt is. Tudhatja azonban azt is, hogy: „ar-ról a „chauvinisztikus” politikáról melyel Fiumét mindenkép emeljük és a forgalmat feljebb tereljük; semmiféle magyar kormány sem fog lemondani”.

Tengeri kereskedelmünk 1887-ben.

Tengeri kereskedelmi forgalmunk úgy a kivétel mint a behozatal tekintetében hanem is rohamos, de a viláfgazdalmi viszonyokat tekintve, mindenesetre kie-légítő emelkedést mutat.

az Ibisz, s azért leginkább ibisz-fejjel találjuk ábrázolva.

Hathor istennő ugyanazzal a jelentőséggel bírt az egyiptomiaknál mint Afro-dite a görögöknél. Szent tárgy volt kezében a sistrum, egy zörgő vas eszköz, melyet az egyiptomi papok isteni tiszteltük alkalmával ráztak, s melynek zajára a hívők arcaza borultak. Hathor istennőt tehát alakjában vagy tehénnel együtt ábrázolják. Az a dioritból faragott Hathor szobor, egy tehénnel, a művészetek netovábbja s lajksoknak és művészeknek egyaránt bámulatuk tárgyát képezi.

Hogy az egyiptomi papok és uralkodók mennyire óhajtották volna a különféle helyi isteneket egymással kiegyeztetni, mutatják a kombinált istenségek, melyek között legérdekesebbnek találjuk a muzeumnak egy igen különös példányát, egy füző-istent, melynek két feje van. Elül birja Min istennek teremtő erejét, Anubisz sakál fejével, térdein a főisteni hatalom jelképei, az urasz kigyók, fejlődse az összes istenek emble-mait egyesíti. Hátsó feje kost ábrázol, van két karvaly szárnya, melyek oldalait takarják. Ez lett volna hivatva a

Amba és Bailundo jutottam el, leír-tőlem kitélt, az em-ikai földrajzát, meg-olyók egy részének-étét, melyek hab-be hőmpolygetik a-foka közt, minők, Novo Redondo, to, Rio Tapado és-tem ezen országo-övény- és ásvány-ól, mely tekintetek-nyi dús gazdag és-nehány hónapot-tyén, újra felkere-lytatására ugyana-átkeltem a gyö-két csillagászati-oztam ezen folyó-ál is inkább érde-ásom szerint ezen-ig hibásan jegyez-terképén. Innen-haránt szeltem át-la torjedelmes bi-veztem több hajó-át, minő a Vindica-Cambale, melyek-ujan a Kuanzába- királyság földjén-án, K. felé halad-iterjedt és elha-élvén az afri- felének tetőpont-ározásaim szerint- s a k. h. 21° 29- barometriai szá-5200 láb mag-ger színe felett. rajjon található-e-ly geografsus előtt- l bírhatna mint-ek kis 30—40□- igen sok gyö-eredetét, mely- zét, nyugat felé- óceánba, más-nynyal az Indiai- követhetőleg jo- ha a Quiboque- i folyók anyjának- elősorolt Vindica- Cambalem kívül- bővizű Cassabi- amely kelet felé-obar és Catema- lválasztja a nagy- ahonnan egye-lyóval, irányát- tja s mintegy- gben az indiai- y ponton mely- lt.

rnaegylet

mbaton esti 6-um nagytermé- k ö zgyűlést- lnlök és 1 vá- szttása. — Ha- z egyesület tag- meg a kellő- és okt. 20-án- g pedig a meg- a való tekintet

A választmány.

mond- kesztő

Különösen örvendetes jelenségnek mondhatjuk ama körülményt, hogy kikötőnk kereskedelmi összeköttetése napról napra szélesebb körre szorítkoznak, s a legtávolibb államok kikötőire kiterjeszkednek; oly tények, melyek Fiumének *világforgalmi* jelentőségéhez kétségbevonhatlan tanúságot szolgáltatnak.

Az 1887-évi kivitel az egyes államok szerint m. mázsákban a következőleg oszlik meg:

Triesztbe, Isztriába, Dalmáciába 518.445 m. mázsa, a magyar tengerpartira 93671, a monarchia belsejébe 1.261.071 m. mázsa; az é.-amerikai egyesült államokba 192.010, Barbariába (Tunisia) 3915, Belgiumba 85971, Brazíliába 78594, Egyiptomba 61097, Franciaországba és gyarmataiba 1.986.071 Németországba 4000, Japánba 7, Görögországba 116,110 Angliába 990.454, Angol gyarmatokra, u. m. Gibraltár 7070, Malta 13131, A-ziába 83, Afrikába 337; — Olaszországba 616.217, Olaszország afrikai gyarmataiba 158, Montenegróba 117, Hollandiába 143.242, Holland-ázsiai gyarmatokra 27, Portugáliába és gyarmataiba 528, Romániába 616, Oroszország (Fekete tengeri kikötők) 10308, Spanyolországba és ázsiai gyarmataira 17363, Törökországba 18.777, Zanzibarba 432. Az összes kivitel 6.252.818 m. mázsa 81.921.987 forint értékben. *Növekedés* az 1886 évi eredménynyel szemben: 287.107 m. mázsa, 735.121 frt érték.

A behozatal ugyancsak az egyes államokból az 1887-ben, m. mázsákban a következő volt: Triesztből, Isztriából Dalmáciából 564863, a magyar tengerparttól 33198, a monarchia belsejéből 4415.027 Északamerikából (Egyesült áll.) 119064, Belgiumból 190, Brazíliából 8915, Franciaországból 11589, Németországból 130, Japánból —, Görögországból 54570, Kelet-Indiából 296.000, Angliából 212879, Maltából 68, Olaszországból 380.615, Oroszországból 556036, Spanyolországból 2, Törökországból 9484 m. mázsa. Az összes behozatal 6.553.904 m. mázsa, 55.262.820 frt értékben.

Növekedés az 1886 évi eredménynyel szemben: 582.682 m. mázsa, és 1.236.670 frt érték.

Magyar tengeri gőzhajózási vállalatok.

A Fiume és Velence közt közlekedő gőzhajózási vállalat.

A Fiume és Velence közt közlekedő gőzhajózási vállalat hajói a f. évi augusztus hónap a következő áruforgalmat közvetítették:

Velenczéből Fiuméba behozatott: Kén 1.760 kg., beszózott bőrök 16.400, ricinusolaj 2,658, seprű

többi istenek tulajdonait és működését egymagában egyesíteni. De úgy látszik a mintáisten nem igen találhatott nagy népszerűségre s kultusza nem is honosodott meg; mert több szobrát, ezen egy példányon kívül, nem láttam.

A mint az egyiptomi istenek közül nem egynek kultuszát látjuk görög és itáliai földre vándorolni, úgy Egyiptomban is találunk idegen, jelesen asszírjai és persa isteneket meghonosulva, minők Anahid (persa Venus) asztarté, Baal.

Az istenekkel egy teremben találjuk az egyes isteneknek szentelt állatokat is, részint behalzsamozott mumiákban, részint szobrok alakjában.

Legelső helyen állott a szent állatok között az ápiszbika; Fthah memfisi istennek élő képe a földön. Memfiszben az isten házában őrizték, hol orákulum volt. Egyszerre csak egy ápiszt tartottak, melynek a hold sugarától kellett fogantatnia s egy szűz tehéntől születnie. Az elpusztult állatot hatvan napig tartó gyász szertartással temették el, mint behalzsamozott mumiát az isten templomában, a szerapeumban. A papok tiszte volt aztán az elköltözött helyére új bikát keresni. Az egyiptomi Ozorhapi

1.860, gyékény 12.800, üres láda 10, fagyú 600, sajt 170, gyógynövények 145, szappan 2.454, földfesték 1.600 podgyász 1.096, bor 434 kg.

Fiuméből Velenczébe kivitt: Keményítő 5.140 kg., puhafa 32.000, bikkfa 2.000, seprűnyél 4.000, gerendák 1.500, bikkfa-donga 100, esztergpad 200, tűzifa 1.000, szappan 200 deszka 500, cellulose 19.165, ásványvíz 13.092¹/₂, aranyhamu 480, bikkfa deszka 1.00, butorok hajlítót fából 2.158, bikkfa lécz 3.642, timsó 10.480, bor 9.723 kg.

A fume-pólai járatok.

A fume pólai gőzhajózási járatok áruforgalma a f. évi augusztus hónap a következő volt:

Kivitel Fiuméből: Moschenizza 4760 kg., Bersec 355, Rabaz 4.753, Cherso 48.271, Pola 106.383, összesen 165.522 kg.

Behozatal Fiuméba: Moschenizzéből 1.060, Bersec 3.896, Rabaz 1.470, Cherso 140.024, Pola 5.548, összesen 26.268 kg.

Az összes áruforgalom 1.917.90 métermázsát tett, mely mennyiség a július havi forgalommal szemben 46.39 métermázsányi emelkedést mutat.

A személyforgalom a következő volt: Fiume és Pola között 914, Pola és Fiume között 961; összesen 1.878 személy szállított, vagyis 571-el több, mint július hónap.

A fume-metcovich-raguzai gőzhajózási járatok.

A fume-metcovich-raguzai gőzhajózási járatok áruforgalma a f. évi augusztus hónap a következő volt:

Kivitel Fiuméből: Spalato 2397 m. m., Metcovich 1021, Trapano 18, Raguz 1729, összesen 6986 m. mázsa.

Behozatal Fiuméba: Spalato 444, Metcovich 9, Raguz 17, összesen 460 m. mázsa.

Az összes áruforgalom 5.546 métermázsát tett ki, vagyis 647 m. mázsával kevesebbet, mint a megelőző július hónap.

A személyszállítás ugyancsak a főnyelvi időszak alatt összesen 18 utasból állott.

A Krajac és társa-féle gőzhajózási vállalat.

A Krajac és társaféle gőzhajózási járatok áruforgalma a f. évi augusztus hónap a következő volt:

A fume-zengg-pagói vonalon:

Kivitel Fiuméből: Portoróba 52 m. m., Cirquenizza 166, Selce 111, Novi 1077, Zeng 1435, Jablanaz 32, Carlobago 358, S. Giorgio 10, Pago 91, összesen 3333 m. mázsa.

Behozatal Fiuméba: Zengből 332 m. mázsa.

Kivitel Zengből: Jablanazba 35, Carlobago 32, Pago 8, összesen 73 m. m.

elnevezésből lett a görögök nyelvén a szorapisz, melynek tisztelete az egész görög és római világra kiterjedt. Ezen állatistennek számos szép bronzszobra van a bulaki muzeumban; van egy különösen szép serpentinből, mely a komolyan lépdögélő ápiszt ábrázolja. Szent volt az uraeus kígyó, az egyiptomiak nyelvén ara, melynek természetrajzi neve Naia Haje. Ápisz vagy egyiptomi szemüveges kígyó, melyről Brehm a saját tapasztalásából igen sok érdekessé tud elmondani. E felette mérges hullóval a kígyószelidítők még ma is sok bohóságot csinálnak Egyiptomban, főleg Kairóban, előbb azonban kiszedik a mérgezőgait. Egy arab leány a mi hotelünk udvarán is bemutatatta ügyességét egy ilyen kígyóval. A főbb istenek rendszeren ezt a kígyót viselték fejükön, mint a hatalom és borzalom jelképét. A muzeumban egy oroszlanfejú uraeus-kígyónak szép zöld zománc képét látjuk.

A fume-zengg-zárai vonalon:

Kivitel Fiuméből: Bescanova 14 m. mázsa, Novaglia 751 Arbe 66, Zára 444 Verbenico 6, összesen 605 m. mázsa.

Behozatal Fiuméba: Zengből 48 m. mázsa.

Kivitel Zárából: Arbera 8, Zeng 248, Carlobago 13, összesen 269 m. mázsa.

Behozatal Zárába: Zengből 46 m. mázsa.

A vállalat gőzösein 1888, augusztus havában 4.707 q. árú szállított el, vagyis 1.778 métermázsával kevesebb mint az előző hónap. A személyforgalom következő volt: Fiume és Zeng között 1.975, Fiuméből és Zengből Zárába és vissza 325, Zeng, Carlobago és Pago közt 282, összesen 2.582 személy szállított, vagyis 256-tal több, mint július havában.

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

Tengeri kereskedelmi forgalmunkat az egyes gőzhajózási társaságok, valamint a magántulajdonosok gőz és vitorlás hajói a következő arányokban közvetítették:

Behozott:

9 *Adriagözös:* 10202 m. mázsa, és 849 db. árut.

27 *o. m. Lloydgözös:* 4890 m. mázsa, 11.422 db. árut.

125 *más gözös:* 134.498 m. m., 6060 db. és 205 köbm. árut.

251 *vitorlás:* 48.192 m. m., 190.155 db., és 17 köbm. árut.

Vitorlások 10 tonnán alulak: 4768 m. m., 2560 db., és 108 köbm. árut.

Az összes behozatal a f. évi augusztus hónap: 202.552 m. m., 211.046 db., és 330 köbm. árut.

Az összes behozatal a f. évi január hó 1-től a f. évi augusztus hó végéig 1.351.508 m. m., 1.428.482 db., és 5410 köbm. árut.

Kivitt:

12 *Adriagözös:* 89418 m. m., 600847 db., és 574 köbm. árut.

25 *o. m. Lloydgözös:* 10135 m. mázsa, 124621 db., és 42 köbméter árut.

121 *más gözös:* 91919 m. m., 4.211.414 db., és 1260 köbméter árut.

246 *vitorlás* 11834 m. m., 1.897.707 db., 4040 köbm.

Vitorlások (10 tonn. alul): 5113 m. m., 15945 db., és 65 köbm. árut.

Az összes kivitel a f. évi augusztus hónap: 208.422 m. m., 6.750.544 db., és 5990 köbm. árut.

Az összes kivitel a f. évi január hó 1-től augusztus végéig: 1.870.629 m. mázsa, 37.201.358 db., 36.537 köbm. árut.

N. 3582
Governo Maritt.

Szabályzat.

a fumei kikötő tárak keze-ése és használata iránt.

I. cikk.

A fumei kikötő-tárak a kir. tengerészeti hatóság által a bérleti rendszer alapján kezeltenek, minélfogva azokba csak oly árú tárolhatók be, melyek oly

felek részére érkeznek, kik a kikötőtárak valamelyikét, vagy valamelyik társzert a kir. tengerészeti hatóságtól bérbbe vették.

A vasuti fuvarleveleknek bizonyos meghatározott tárhoz, vagy tárrészhez való külön címezése mellőzendő.

2. cikk.

A bérlo felek, az általuk bérlet tárhelyiségekbe csak oly árúkat tárolhatnak, melyek vasuton érkeve tengeren, vagy hajón érkeve vasuton vagy hajón tovább szállítandók.

A kikötői tárakban és az azokhoz tartozó szabad területeken egy általában el nem helyezhetők:

a) a beviteli vagy kiviteli tilalom alá eső árú.

b) egyedárusági tárgyak a behozatalnál.

c) élő állatok, tűzveszélyes robbanó, vagy gyorsromlásnak kitett valamint oly árú, melyek más betárolt árúkra nézve veszélyessé vagy károsá válhatnak.

Azon árú, melyek a behozatalnál állami fogyasztási adó vagy melyek bélyeg és fémjelzés alá esnek, csak a fővármihatal felügyelete alatt álló kikötői vámraktárba rakhatók be.

Oly tárgyak, melyek természetük szerint a szabadban való rakodásra vannak utalva, a kikötői tárakba be nem rakhatók.

3. cikk.

A vámterületen belül fekvőnek tekintett III. sz. tár a m. kir. államvasutak által kezeltek, miert is azon a belöldi árú a beviteli vámkezelés által nemzetbelivé vált külföldi árú, melyek a fumei fővármihatal által a kikötői tárak számára felállított kirendeltség felügyelete és ezen kirendeltség valamint a m. kir. államvasutak társ-zárata alatt álló III. sz. vámtár el nem rekesztett részeiben elhelyeztetnek, vasuti tárba betárolt árúknak tekintetnek.

Hasonlóképen vasuti raktárba betárolt árúknak tekintetnek azok, melyek a m. kir. államvasutak által esetről-esetre bérbbevetett kikötői tárakba vagy tárrészekbe tároltattak be.

4. cikk.

A III. sz. vámterületi tárban létező cabinokat a kir. tengerészeti hatóság adja bérbbe, ugyszintén a hatóság van hivatalu uj cabinok felállítását engedélyezni.

5. cikk.

A többi kikötői tárak és az azokhoz tartozó területek a szabad kikötő területén fekvőeknek tekintendők, minélfogva azokba mindazon bel- és külföldi árú, melyeknek felvétele megengedve van, előleges vámkezelés nélkül berakhatók.

A vámterületből származó árú azonban berakodásuk által elvezik nemzeti jellegűek és beviteli vámkezelés nélkül a vámterületbe többé vissza nem szállíthatók.

A kibérlet kikötőtárak vagy tárrészek jelen szabályzat határozományai értelmében egészben vagy részben vámterületi tárakká rendezhetők be.

Különféle hírek.

A visszatért küldöttség. A magyar vendégszeretet felejthetlen benyomásainak hatása alatt tért vissza a fumei küldöttségnek minden egyes tagja a fővárosból, hol az emlékmű ünnepélyes elhelyezésénél jelenvoltak. Úgy Budapest főváros főpolgármesterének, *Ráth* Károlynak, s az egész municipiumnak vendégszerete, valamint az ország irányadó köreinek szívólyessége minden tekintetben kielégítette a fumei küldöttség visszatért tagjait. Főlelmitjük ez alkalommal, hogy a díszbanketten *Zaccaria* Adám köszöntötte föl gróf *Zichy* Ágost

kormányzónak méban idözo a ünnepege fölköszöntöje az előkelő miután feleltetett kornfüjlaja, hogsegekben mecsak tesztés szellemes v tartalma meg hangzott: köszöntni me de az igába a költemén gett kisérlet zengeni, nem teremtsen, fölemel szá melyből esz let, mely a zeng. — Hel tal hogy a gyekrenem Ossoinack csak *Romeis* leg szavú tti. Nem ama sikerül legü díszbe ség tagjai C országyülés *Angol király* ebéd alatt I döttség majmelt *Cserna* viselőre, s a kor szívólyes nepségek ki ből vett érte jük ama ké ség tagjai *biéri* szobrás valamint a által rajzolt fénykép ke nepségekben emlékül tónk leveléb *soinack* Lajo mint a bizo dézett fölkö ügyelmet t kiknek férj zásán oly s többi között tenének egy pompás, és szert ajánlot tterné mint l elégedéssel vesen fogadt ajánlott m különlegessé rokat *Kam* rolyná, *Habe* Sándorné, *L* *Királyi* Pál hölgyeit e r sen lepte me hogy ugyanc zottás nev *Meichner* a gyeljönek, s kik az ünne kenységét k keszfőhívári küldöttség t nagyobb figy

A király
városunk kö tőben horgo gózva. A na helybeli szé fényes segéd melyen a p főnökei va tek és testü Az esti órák néptömeg k czákát.

A széke
melyet Szék az öt évvel rándulások e szeggel alap jákat ez évb

kormányzókat, ki Károly Lajos főh. Fiumében időzése folytán akadályozva volt a ünnepeken megjelenni; Zaccaria főlköszöntője élénk visszhangot keltett az előkelő társaság körében, különösen miután felelt, hogy Fiume város szeretett kormányzója bizonyára élénken fájja, hogy az örökemlékeztető ünnepeken meg nem jelenhetett. — Ugyancsak tesztet aratott még Ossoinack Lajos szellemes verses főlköszöntője, melynek tartalma megközelítőleg a következőképen hangzott: „Elmémbe pattan ki a szikra, köszöntni mi legszebb e széles világon; de az igába vert ész, erzi gyöngöségét; a költemény, a rim csak szárnyaszegett kísérlet. Ha szerelemről vágy ajkunk zengeni, nem az ész, de a szív kell hogy teremtsen, segítsen; akkor a költészet fölemel szárnyára, s őszinte lesz a dal, melyből eszmény fakad s áradó tisztelt, mely a főváros hőgyeiről dicsekedik zeng. — Helyre igazításul közöljük egyuttal hogy a főlköszöntőt a fővárosi hölgyekre nem Romeiser apátplébános, hanem Ossoinack Lajos mondotta, ki ugyan csak Romeiser apátplébánosra emelt meg szavú és szép tartalmú főlköszöntőt. Nem mulaszthatjuk el fölemlíteni ama sikerült, és valóban eszadías jellegű díszebédet, melyet a fumei küldöttség tagjai Csernátong Lajos Fiume város országgyűlési képviselője tiszteletére az Angol királynő szállóban rendeztek. Az ebéd alatt Poschich elnökön kívül a küldöttség majd minden tagja polárat emelt Csernátong Lajos országgyűlési képviselőre, s a köszöntőkre ez utóbbi mindenkor szívvelyes szavakban válaszolt. — Az ünnepek kiegészítéseképe egy a fővárosból vett értesítés alapján még fölemlítjük ama körülményt, hogy a küldöttség tagjai úgy a Fiume festő és a Barbieri szobrász által készített emlékműről, valamint a Deakalumnak Evinger Antal által rajzolt czimlapjáról származó több fényképet készítettek, melyeket az ünnepeken résztvett előkelőségek körében emlékül szétosztottak. — Tudósítónk leveléből közöljük még, hogy Ossoinack Lajos a saját jószántából (nem mint a bizottságnak tagja) az imént idézett főlköszöntőn kívül, még kiváló ügyelmet tanusított ama hölgyek iránt kiknek férjei az ünnepek letébehozásán oly sokat fáradoztak. — Így a többi között Ráth Károlyné főpolgármestennek egy díszes virágokron kívül, pompás, és nagy műbecsű moretti ékszer ajándékot fűl, melyet a főpolgármesterné mint kedves fumei emléket megelégedéssel fogadott el, ugyancsak szívesen fogadták az Ossoinack által följajánlott moretti emléket, mint fumei különlegességet, és a díszes virágokrokat Kammermajerné és Gerbeczy Károlyné, Haberbauer tanácsnokné, Ország Sándorné, Lechner minist. tanácsosné, és Károlyi Pálné. — Fővárosunk előkelő hölgyeit e rendkívüli figyelem kellemesen lepte meg. — Végül fölemlítjük még, hogy ugyancsak Ossoinack Lajos a bizottság nevében köszönetet szavazott Meichner a keresési temető dorék felügyelőjének, s két főbb kivatalnokának, kik az ünnepek alatt dícséretes tevékenységet fejtettek ki, valamint a székesfehérvári állomásai főnöknek, ki a küldöttség tagjai iránt utközben a leg nagyobb figyelmet tanusította.

A király neve napján, e hó 4 kén, városunk középületei valamint a kikötőben horgonyozó hajók föl voltak lobogóva. A nap délelőttjén 10 órakor a helybeli székesegyházban Fiamin apát fényes segédlettel istentisztelet tartott, melyen a polgári és akatonai hatóságok főnökei valamint a helybeli köztisztviselők és testületek képviselői megjelentek. Az esti órákban a katonai zenekar nagy néptömeg kíséretében bejárta az utcákat.

A székesfehérvári ösztöndíj, után melyet Székesfehérvár hazafias polgárai, az öt évvel ezelőtt Fiuméba történt kirándulások emlékére 1000 forintnyi összeggel alapítottak, az illetékes kamarkát ez évben Segnan Miklós a városi

polgári iskola VIII. oszt. tanulója kapta meg, mint a ki (az ösztöndíj czéljának megfelelően) a magyar nyelvben legkitűnőbb előmenetelt tett.

A fumei tüzoltó egylet újjászervezése. A városi képviselőtestület által a tüzoltó egylet újjászervezése czéljából kiküldött bizottság, elkészítette az ez ügyre vonatkozó jelentését, s a legközelebb fogja azt a képviselőtestület elé be terjeszteni.

Fiumei műkedvelő fényképészek a bécsi kiállításon. A Bécsben megnyitott műkedvelő fényképészeti kiállításon résztvevők névsorában, Fiuméből gróf Zichy Asztoné kormányzókné neje Riegler Sándor főgimnaziumi és Salcher hadi tengerészeti akadémiai tanárk nevei is előfordulnak, s fényképeikről a sajtó elismerőleg nyilatkozik.

A vihar. Az 1882-ik évi nagy vihar óta, mely alatt négy nagy vitorlás hajó tört össze partjainkon, aligha volt hasonló ahhoz, mely e hó 5-kén dult végig a Quarnero öbölben és városunkban. A nap délelőttjén valóságos felhőszakadás keletkezett, mely csaknem két órán át tartott. A szakadó zápor folytán az Úrményi tér egyes házainak udvara és pinézai vízzel telek meg, melynek eltávolítása nagyobb munkába került. A záporosés közben a déli szél ereje egyre növekedett, s a tengeröbölben rég nem tapasztalt magasságra verte föl a hullámokat. A kikötőben a mentőgöcsök minden pillanatban indulásra készen állottak, azonban egy kis vitorlás kivéve, mely az óriási viharban is szerencsésen bejutott a kikötőbe, a látóhatáron más hajó nem mutatkozott. A zápor megszűnésével a szél ereje is ksebbedett.

A fumei forgalom részleges megnyitása. A m. kir. államasutak igazgatósága közzéteszi, hogy a Fiumében beraktározott áruk elhajózásánál immár némi lendület mutatkozván, a Fiuméba rendelt áruk felvételének beszüntetésére nézve eddig tett intézkedésekkel szemben azon könnyítéseket lépteti életbe, hogy ezentúl Fiuméba rendelt minden áru biztosíték letétele nélkül felvételük, ha a feladó a fuvarlevelere bejegyezését nyilvánítja az iránt, hogy ha czimzett az árut közvetlenül a vasuti kocsiból — a vasuti rakhelyek igénybevétele nélkül 12 nappali óra alatt át nem venné, illetve el nem fuvarozná, vagy hajóba nem rakatná, a vasut az árut a feladó költségére a fumei pályaudvarról, a vasut által választandó módon eltávolíthassa.

Uj imaház Fiumében. A fumei izraelita hitközség, mint értesülünk, a hitközség előljáróinak elhatározása folytán, egy új imaháznak építését tervezi. Az új épület költségeinek fedezésére a régi izraelita imaház és temetői telek eladásából befolyt összegek fognak szolgálni, a hiányzó költségek aláírások és gyűjtések útján fognak fedeztetni.

Magyar istentisztelet. A helybeli ev. hitközség zágrádi imaházában Schmidt Jakab hitközségi lelkész e hó 21-kén magyar szent beszédet és isteni tiszteletet tart.

Tengerészeti és kereskedelmi hírek.

A m. kir. államasutak bevétele. A m. kir. államasutak a f. évi szept. hó 23-tól szept. hó 29-ig 172.563 utas és 187.293 tonna áru után 885.053 forintot vettek be. Az összes bevétel a f. évi január hó 1-től szeptember hó 29-ig 26.271.854 foint, vagyis 1.891.418 forinttal több mins az előző év megfelelő időszakában.

Gács-adriai vasuti kötelek. Az 1886 év márczius hó 1-től érvényes gács-adriai kötelek díjazásához október hó 1-ével az I pótlék lép életbe. Ezen pótlék az általános határozmányok kiegészítését, Podorze-Plaszow állomásra új

díjtételeket, továbbá a Lemberg Czernovitz Jassy a cs. kir. szab Nándor császár északi vasut és a cs. és kir. oszt. államasutak néhány állomasnak felvételét végül hajlított fából készült butor és butoralaktrész küldeményekre a XXIII-ik kivételes díjazás életbeléptetését tartalmazza. Ezen pótlék példányai a m. kir. államasutak díjazás elárúsító irodájában 6 krért megszerezhetők.

A cs. és kir. hadi tengerészet postája. A cs. és kir. hadügyi miniszterium tengerészeti osztályának értesítése szerint, az utban levő „Pasana” hadi hajó személyzete részére, a levél segélypostaküldemények Singaporeba e hó 17-kén kikötnek, s rendelkezésük helyere magérkeznek közelítőleg ez évi november hó 18-kán.

CSARNOK.

Újabb adatok Magyar László életrajzához.

Irta: Dr. Thirring Gusztáv.

IV. Innen fakadnak még továbbá a Lugebungo, Lu-tembo, Lumegi, Lu-me, Luena, Quifumaga, melyek a hajózáásra mind alkalmasak és a nagy Diambege mellékfolyói, mely szerintem azonos a Zambezi vagy Sena folyóval, mely Quelimane tövében szakad a tengerbe.

Afrika ezen részeiben egy évi és három havi tartózkodásom alatt miközben a d. sz. 4° 41' és a k. h. 25° 45'-ig hatoltam a Diambege folyó forrásáig, főleg arra ügyeltem, hogy minél inkább kiegészíthessem ezen kiterjedt és mindaddig ismeretlen több birodalom föld- és természetrajzi ismeretét, a nép statisztikai és politikai viszonyait és végül meteorológiai feljegyzéseimet; kötelességemnek tartottam semmit sem mellőzni, mi az eddig ismeretlen s óriási országok földrajzi ismeretére fényt vehet.

Benguellába való visszatértem előestéjén, 1851. év május havának végén Chaquilembaban, Lunda országban egy arabul irt térképre a kadtam, melyet embereim hoztak, kik közt a Diambege vidéki csapaton kívül még egy pár marokkói volt, kikkel ott találkoztak; nem tudván azonban arabul nem oldhattam meg az említett térképet. Ezek (t. i. a marokkóiak) azután csatlakozva Coimbra őrnagy embereikhez, azokkal Quissemboha jutottak, Bundaországba, ahol a nevezett őrnagy üzlettel bir és a honnan vele Benguellába jöttek: ide megérkezésük azonban öt hónapig tartott, midőn már ismét az ország belsejében voltam Quanhumában, ahol levél útján értesültem megérkezésükről.

Második utazásom, melyre Benguellából indultam ki KDKi irányban, átmenve a Quilenge, Gambo, Humbe, Camba vagyis Canhama földön a d. sz. 20° 5' és a k. h. 22° 40'-ig, nem volt kevésbé érdekes. Itt a déli részekben minden tekintetben megváltozik a kép ezen nagyobbbrészt pusztá országok természetvilága az északi hullámos területű vidékekhez képest nagy változást mutat fel, e részben pásztor és vándornépek jelleme és életmódja majdnem egészen vad,

miért is a területükön való átköltözés, főleg a köztük folyton létező hadakozások miatt igen bajos és veszedelmes. Camba országában átkeltem a Cunene pompás folyamán, mely eredetét galanguei hegylanczból veszi Caconda székhely közelében s éjszaktól DDK felé irányult futásában átszeli az ambuellák földjét, elválasztván Molando, Camba, Humbe és Donguema országokat Quanhama birodalmától s mellékfolyóktól táplálva egy nagy homoksvatagon megy át s lassú habjait a Mucimba birodalom át küldve, a Cabo-Negrotól délre az Atlanti óceánba ömlik. Quanhama kiterjedt országában 9 hónapot időztem, mely idő alatt alkalman volt nagy, és sűrűn népesített és jól ellátott vidékeket kikutatni, melyeknek nevét sem ismeri a mai geografia.

Bizalmas és hatalmas barátokat szerezvén Quanhama hatalmas királyánál Haimbirinél, ezek megkönnyítették előrenyomulásomat e barbár és vad népek között, ahova előttem európai ember — amint mondják még sohasem nyomult.

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő

Szerkesztői üzenet.

S. M. Keszthely. — Köszönjük, alkalmas hasznát vesszük.
Derű. Igen esimes és szellemes dolgozat, de nézetünk szerint inkább valamely szaklapnak mulattató rovatába való.

A fumei tornaegylet

október 13-án szombaton esti 6 órakor a főgymnasium nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Napirend: alelnök és 1 választmányi tag választása. — Ha a mondott napon az egyesület tagjai nem jelennek meg a kellő számban, a közgyűlés okt. 20-án fog megtartani, még pedig a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül.

A választmány.

!! Előnyös pénzkölesön !!

Előnyös pénzkölesönt nyerhetnek oly önálló egyenek, kik évi rendes lakással bírnak, s rendes állással vagy jövedelemmel bírnak; és pedig iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, földbirtokosok stb, kik a körülményekhez képest

50 frttól 1000 frtíg

terjedhető, kisebb havi vagy három havi részletekben visszafizethető 6%-kos kölesönt kaphatnak. Telekkönyvi betáblázásra 4 1/2 és 5% törlesztésre, vagy e nélkül STEINER G. A. Budapest Gróf Károlyi utca 12. Levébeli megkeresésekhez három darab 5 kros levébélyeg csatolandó.

Ma a legkedveltebb és legelterjedtebb lap!

Tíz éves múlt áll a Pesti Hírlap mögött. Tíz év alatt vívta ki, hogy a legelterjedtebb magyar lap lett. Ha legelterjedtebb, úgy önkénytelenül a legkedveltebb is.
S mint lett az? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogtatta, soha sem uszva a divatos áramlattal, azt a zászlót, melyet tíz év előtt kifizött: a szabadelvűség zászlaját. Pedig a legutóbbi tíz év alatt is sokszor rossz idő járt erre a zászlóra... S ha ma — rengeteg olvasóhárral a háta mögött — diadalmasan tekinthet vissza a Pesti Hírlap a lobogó alatt kivívott sikereire: méltán tölti el megelégedés a múlt, bizalom a jövőre nézve.

Szabadelvűség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és iránya jövőre is a Pesti Hírlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje, melynél fogva minden kötelező tekintetek nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a kormánynak és az támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek. Sohasem hízolagva a közönség hullámzó szeszélyének sem; sohasem a közönség után, de mindig előre járva annak.

Ezt a programot, ezt az irányt vallják magukénak azok a különböző pártállású kitérő publicisták, kik a Pesti Hírlap politikai és társadalmi cikkeit írják.

A politikától eltekintve, a Pesti Hírlap tárcáit is legelsőrendű szépirodalmi erők szolgáltatják. Úgy, hogy ma nincs lap, mely tárcaközlemények tekintetében vetélkedhetne a Pesti Hírlappal.

De nem vetélkedhetik — közelsimerés szerint — a tartalom bősége, változatossága és élénksége dolgában sem. Annyi szóra, koztató közlemény, tréfás karcolat, pikantiát, s a mellett annyi hasznos ismeretterjesztő cikket ma kétségbevonhatatlanul egy más lap sem hoz.

Specialitását képezi még a Pesti Hírlapnak a mindenki által oly szívesen olvasott tanulságos és szórakoztató szerkesztői üzenetek rovata; (naponta több, mint az összes napilapoké egész héten át, mi a szerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szívélyes családi viszonyról tesz élénk tanúságot).

S bár a legbiztosabb kiállításán naponta (a hétfőt kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — fölveggott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül hetenkint még egy zeneműleketet is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt a közönségnek.

Előfizetés — legbiztosabban postadványval — a hó hármedy napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Batipost, nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Levelező lapon nyilvanították rá a Pesti Hírlap egy héttig ingyen és bérmentve kapható mutatóványul.

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

Önrevezetések kikerülése végett azonban csak PESTI HÍRLAP irandó cím gyanánt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1888. Október havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Gőzös	1888. Október
Glasgow	Trieszt, Fiume
Liverpool	»
London	»
Hull, Newcastle	»
Rouen	»
Leith	»
Bordeaux	»
Newcastle	»
Rio de Janeiro, Santos	»
Liverpool	»
Fiume	Grimsby
»	Liverpool
»	Hull, Newcastle
»	Glasgow
»	London
»	New-York
»	Leith
»	Rouen
»	Hull, Newcastle
»	Liverpool
»	Rotterdam, Antwerpen
»	Bordeaux
»	New-York

Fiume, 1888. Szeptember hóban

Kiadótulajdonos: MOCS M.

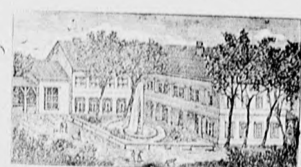
Városligeti TESTEGYENESÍTŐ GYÓGYINTÉZET BUDAPESTEN.

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525.

Van szenvedésnek a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és nagyobb egészségesebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 14000 m² méternyi területen beépített telken épült Cottage-épület 30 tisztasági és fürdői helyiséggel, külön bejárattal újonnan átalakított szobát foglal magában, — Csemővel, zárt és fűthető folyosóval, telephállyal, lugásokkal stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést jóvonatok és társaskocsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek mindenféle festalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segítségével — kitérő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.:

I. Az összes hármely alapon fejlődött (esős, köszvényes, gümőkáros) ízületgyulladásokat. — II. Osontöréseket, ficamokat és ezeken valamin az ízületgyulladások utóhatjait, u. m. (zúgor) ízületmészesülést és korlátolt mozgathatóságot, végtagsvívüléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele hátfelől irányult elgörbüléseket, u. m.: a gerincoszlopban oldal-, mell- és hát-, nyak- és elgörbüléseket, angolkóros vrayesigolyaszavas alapon keletkezett pupa-IV. Gyermekeküsdést és következményeit. — V. Zuzódásokat, csúzt és köszvényt.

de nem testegyenésítést legmerészebb követelményeit, minél fogva minden betegnek kivétel nélkül a fennjárást és az egészséges fekvési intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a műtét (operatio) teljes mellozódást lehetővé tesz. Az eddigi hidegviz gyógykezelés folytatának.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezuttal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvecskébe fizott értesítőnk nyújtunk, melyekkel kívánatra bérmentve szívesen szolgálunk.

Ezen, közhasznú intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását.

Kiváló tisztelettel Igazgatók:

Dr. Verebélyi László felelős orvos, egyetemi tanár, a Stefánia-gyermekház sebésze.

Dr. Róth Adolf testegyenésítő az intezeti betegek rendelő orvosa.

Fischer Győző cs. k. udv. szállító orvos, seb-, mű- és testgyógy. segélyművek gyárosa

BAITARA PÉTER kő- és könyvnyomdája.

VII. évfolyam
Szerkesztőség
Redakciónál
Előfizetési ár
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1 évre

21. oldal
A kód a tenger...

A kód a tenger...
zott vizpárk...
ered. Az ész...
ló meleg viz...
gyüttléte s...
sége teljes...
tüneménynek...
kacs voltát...
partok ment...
az északame...
lítését anny...
dön a szél...
nyugatról fu...
ra vehető...
partokon kö...
ha könnyű is...
megmagyará...
kát adni a...
ró rendkívül

A kinézé...
nek nagyon k...
sűrű, magas...
kődnek hatá...
megtörténik...
már egészen...
hátulja körü...
az idő. Volt...
nem több m...
hajónak hát...
rudat épens...
Vannak köd...
süknél fogva...
ezeknek igen...
sa a szemre...
Sokszor fent...
süt, míg len

A „Fiu...
A Fára...
Irt...

A szekrénye...
teket, ékszer...
vereket raktak...
nyoznia a szob...
nek igen font...
tottak, az egy...
kák, melyek br...
és kék zománc...
ből is készült...
és nevét viselt...
Ozirisz hívásr...
lett felelni és...
lyett, és a ráh...
É szobrocskák...
vezték az egy...
minden hívásr...
roczkát nagy...
sők ezivel is